

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 5 grudnia 2025 r.

Poz. 7167

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.672.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 listopada 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXI/195/25 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 23 października 2025 r. w sprawie określenia zasad i trybu przyznania Statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, w całości, jako sprzecznej z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1488), dalej jako: „ustawa”, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 października 2025 r. Rada Miejska w Pszczynie podjęła uchwałę Nr XXI/195/25 w sprawie określenia zasad i trybu przyznania Statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. Załącznik nr 1 do uchwały stanowią: Zasady i tryb przyznawania Statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, a załącznik nr 2 – Wniosek o przyznanie statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 28 października 2025 roku.

W podstawie prawnej uchwały Rada powołała m.in. art. 31 ust. 3 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona niezgodna z prawem.

Z przepisów art. 31 ustawy wynika, że:

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe.

2. Stypendia lub nagrody dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym mogą być przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego i finansowane z budżetu tych jednostek.

3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy.

Analiza art. 31 ust. 3 ustawy wskazuje, że ustawodawca zobowiązał organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do kompleksowej realizacji zawartej w nim normy. Oznacza to, że uchwała w sprawie nagród, wyróżnień i stypendiów sportowych, która jest aktem prawa miejscowego, powinna

zawierać w swej treści uregulowania w zakresie wszystkich elementów wskazanych w tym przepisie, tj. określenie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2022 r. sygn. akt II GSK 1357/20, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Niewypełnienie kompetencji przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w całości. Wobec powyższego przepis art. 7 Konstytucji RP zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji organu i tym samym nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej.

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać, że narusza ona przepisy ustawy oraz przyznana organowi stanowiącemu gminy kompetencję do określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, o których mowa w art. 31 ust. 1 i 2 ustawy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Rada przepisem w § 2 ust. 1 Załącznika nr 1 do uchwały ustaliła, że Statuetka może być przyznawana nie tylko osobom fizycznym, ale również „osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej”.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 25 kwietnia 2019 r. sygn. akt: II SA/Kr 221/19 wskazał, że „Z przepisu art. 31 ust. 1 ustawy o sporcie wynika uprawnienie jednostki samorządu terytorialnego do ustanowienia i finansowania m.in. okresowych stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Z przepisu tego wynikają ustawowe kryteria przyznawania stypendiów sportowych, tj. krąg podmiotowy, obejmujący każdą osobę fizyczną, oraz osiągane wyniki sportowe. Oznacza to, że zakres podmiotowy stypendium sportowego został ustawowo uregulowany i nie jest dopuszczalne jego modyfikowanie przez organ stanowiący gminy w drodze uchwały podjętej na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie. Zakres ten obejmuje zważywszy na art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym każdego mieszkańca danej gminy, osiągającego wyniki sportowe”. Ustawa w art. 31 ust. 1 przewiduje zatem dla jednostek samorządu terytorialnego możliwość przyznawania stypendiów sportowych dla osób fizycznych jednakże jedynym warunkiem, jaki można zastosować w uchwale jest osiągnięcie odpowiedniego wyniku sportowego.

W ocenie organu nadzoru Rada Miejska nie posiada kompetencji do swobodnego kształtowania kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania Statuetki, co stanowi istotnie naruszenie art. 31 ust. 3 w zw. z art. 31 ust. 1 ustawy.

Dalej należy wskazać, że w § 2 ust. 1 Załącznika nr 1 do uchwały Rada postanowiła, że *Statuetka może być przyznana (...) za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu oraz za pomoc finansową, materialną i organizacyjną, mającą na celu wspieranie lub realizację przedsięwzięć służących tworzeniu, upowszechnianiu, ochronie i promocji sportu w gminie Pszczyna.*

Przepis art. 31 ust. 3 ustawy nie przyznaje organowi stanowiącemu kompetencji do ustanowienia zasad przyznawania Statuetki za pomoc finansową, materialną i organizacyjną, mającą na celu wspieranie lub realizację przedsięwzięć służących tworzeniu, upowszechnianiu, ochronie i promocji sportu w gminie Pszczyna. Takie działanie organ uchwałodawczego stanowi istotne naruszenie art. 31 ust. 3 ustawy w zw. z art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W ocenie organu nadzoru Rada w załączniku Nr 1 do uchwały nie uregulowała wszystkich obligatoryjnych elementów przytoczonej delegacji ustawowej. Rada nie ustanowiła stypendiów ani nagród finansowych, a statuetki nie są przyznawane za wynik sportowy. W załączniku Nr 1 do uchwały nie wskazano jaki wynik sportowy, w jakiej dyscyplinie sportowej będą miały znaczenie dla przyznania stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy. Nie ustalono także jakie osiągnięcia w działalności sportowej zdecydują o przyznaniu stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, ani nie określono, w jaki sposób mają być te osiągnięcia oceniane ze względu na ich znaczenie dla społeczności

lokalnej. Nie określono również zasad i trybu ich pozbawiania ani też wysokości nagród i stypendiów. W konsekwencji w ocenie organu nadzoru Rada Miejska nie wypełniła delegacji wynikającej z art. 31 ust. 3 ustawy, co stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące stwierdzeniem nieważności całości uchwały, gdyż ta musi zawierać wszystkie elementy wskazane w ustawie (zob. wyrok NSA z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt: II OSK 37/13, wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt: II SA/Kr 872/17, wyrok WSA w Krakowie z dnia 29 marca 2018 r., sygn. akt: II SA/Kr 160/18, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt: II SA/OI 348/22).

Podstawą prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały nie może być również art. 35 ust. 5 i 6 ustawy. Zgodnie z przepisem art. 35 ust. 5 ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać wyróżnienia i nagrody pieniężne dla: trenerów oraz innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej. W myśl zaś art. 35 ust. 6 ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określi warunki i tryb przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, o których mowa w ust. 5, oraz rodzaje wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych, biorąc pod uwagę znaczenie osiągnięć dla danej społeczności lokalnej.

Zatem uchwała podjęta na tej podstawie dotyczy wyłącznie: 1) przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, 2) wyróżnienia i nagrody pieniężne mogą być przyznane osobom fizycznym, 3) wyróżnienia i nagrody pieniężne mogą być przyznawane za osiągnięcia w działalności sportowej.

Tymczasem przedmiotowa uchwała takich regulacji nie zawiera.

Przepisy innych ustaw, w tym ustawa z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76), również nie zawiera podstawy prawnej do ustanowienia nagród honorowych.

Należy wskazać, że błędne powołanie w uchwale podstawy prawnej stanowiłoby nieistotne naruszenie prawa, jeżeli istniałby przepis upoważniający do podjęcia przedmiotowej uchwały.

Zatem, jak wskazywano powyżej, żaden przepis prawa nie upoważnia Rady Miejskiej w Pszczynie do podjęcia uchwały w sprawie określenia zasad i trybu przyznania Statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. W związku z powyższym, w ocenie organu nadzoru każdorazowe przekroczenie kompetencji do podejmowania uchwał powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały. Potwierdza to wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał” (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, e-CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XXI/195/25 Rady Miejskiej w Pszczynie z dnia 23 października 2025 r. w sprawie określenia zasad i trybu przyznania Statuetki „Lew Pszczyny” za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz